

Medlem for Holbæc Amts 3dje Valgkres og den ærede Forslagsstiller virke for i de to Aalter.

Forslagsstilleren (Tutein): Ja, jeg skal ikke trætte det høje Ting med en Diskussion, om vi skulle bygge en Bro mellem Aalborg og Nørresundby, men blot gøre opmærksom paa den uomtvistelige Sandhed, at der er bygget en Bro mellem Aalborg og Nørresundby, saa der er ikke nogen Anledning til at gentage det Eksperiment. Jeg har egentlig bedt om Ordet kun for kortelig at omtale den Henstilling, som blev gjort af det ærede Medlem for Holbæc Amts 3dje Valgkres (Tauber) om Anlæg af en billigere og smalsporet Bane, en Henstilling, som ogsaa synes at tiltale den højt-ærede Minister. Jeg kan ikke derom sige aldeles bestemt, hvorvidt jeg som Forslagsstiller vil kunne gaa ind paa dette. Jeg skal kun sige, at efter den Erfaring, som man netop har gjort i den Landsdel, som her er Tale om, med Hensyn til Stagensbanen, der jo er smalsporet, viser det sig ganske vist, at dette System synes at være heldigt. Jeg ved ikke, om det er ærede Medlemmer bekendt, at Stagensbanen, som man jo vist nok her gif ind paa med en hel Del Tvivl om dens Rentabilitet eller i alt Fald dens Evne til at kunne svare til Driftsomkostningerne, i Virkeligheden har vist sig at være en af de finansielt bedst beregnede Jærrebaner i Danmark. Det er muligt, at man ved det System, som det ærede Medlem for Holbæc Amts 3dje Valgkres omtalte, ogsaa kunde sikre disse Baner et saadant godt finansielt Resultat. Alle de kommunale Raad, der have tilfagt Bidrag til Anlæg af disse Baner, have imidlertid gjort det i den Forudsætning, at det bliver bredsporede Baner. Det skal jeg altsaa selvfølgelig ikke nu komme ind paa her, om jeg som Forslagsstiller vil kunne føle mig tilfreds med smalsporede Baner. Dige over for det Spørgsmaal maa der foregaa Forhandlinger med de vedkommende Kommuner, Amtsråd, Købstadkommuner og Sognekommuner, om de ville gaa ind paa en saadan Endring i den hele Plan. Det er jo højt sandsynligt, at de, hvis saa deres Bidrag tendelig blive nedsatte, ønske at gaa ind derpaa. Det glæder mig, at det ærede Medlem sagde, at Anlægs-summen derved vilde gaa ned til det halve eller en Tredjedel. Jeg har tidligere læst i et københavnsk Blad, at Summen vil gaa ned med 100 pCt., hvis man benytter det System, men det bliver dog vel ikke saa meget. Derimod maa jeg tage en bestemt Reservation lige over for det ærede Medlem

for Holbæc Amts 3dje Valgkres. Han sagde nemlig, at hvis man gif ind paa at bygge smalsporede Baner — det er et vigtigt Spørgsmaal, der kan komme frem ikke blot for en af disse Baners Vedkommende, men i det hele taget for de Baners Vedkommende, som der her bliver Tale om at bygge — vilde det være muligt at bygge dem saa billig, at Kommunen kan bygge selv uden Tilflugt af Statskassen. Jeg vil dog bede det ærede Medlem for Holbæc Amts 3dje Valgkres om at lægge Haanden paa Hjertet og saa sige mig oprigtig, om han vilde svare mig paa samme Maade, hvis der var Tale om en jydsk Jærnbane, om han saa vilde foreslaa at hele den Besparelse kom Statskassen til Gode og ikke den paagældende Egn. Jeg synes tværtimod, at naar den paagældende Egn erklærer sig villig til at nøjes med en mindre god Jærnbane, som en smalsporet dog er, fordi den har mindre Transportevne, saa skal denne Besparelse komme dem til Gode i deres Bidrag og ikke udelukkende komme Statskassen til Gode. Det ærede Medlem for Holbæc Amts 3dje Valgkres har saa travlt med Vaaneparagraffen, som jo slet ikke findes i det foreliggende Lovforslag, det indrømmer han; men han sjøner den ved alle mulige Anlæg af den Slags, saa at man endog for at komme helt bort fra den skulde give Afkald paa Statsbidrag dertil. Jeg vil protestere for min Kres' og hele Egnens Vedkommende mod, at de for at nøjes med saadanne billige Jærnbaner skulde give Afkald paa Statsbidrag. Maaſte kunde Bidraget sættes noget ned, maaſte kunde de nøjes med mindre, men der er sandelig ikke nogen som helst Tvivl om, at en smalsporet Bane ikke gør Egnen den Nytte som en bredsporet, og derfor kan man ikke af samme Egn forlange samme Bidrag til en smalsporet Bane som til en bredsporet. Man maa absolut sige: Ville I nøjes med en smalsporet Bane, saa er den billigere; men Statsstilfud maa I kunne gøre Fordring paa af samme Grund, som I i det hele taget gøre Fordring paa Statsstilfud. Det kan ned sættes i dette Tilfælde, men ikke opgives. Jeg tager den Reservation, at selv om Egnen skulde kunne gaa ind paa en smalsporet Bane, kunne vi Syder dog ikke derfor følge det ærede Medlem for Holbæc Amts 3dje Valgkres — om Sjællænderne ville gøre det, er en anden Sag — med Hensyn til at give Afkald paa at faa Statsbidrag til at faa Jærnbaner byggede.

Tauber: Det var ikke noget Spøgelſe, jeg fremmanede ved at tale om Vaaneparagraffen. Det foreligger lyslevende i den